

יום ראשון ט"ו טבת תש"פ
12/01/20

בס"ד

לכבוד
ד"ר אביחי מנדלבלט
היועץ המשפטי לממשלה

הסתה חמורה לפגיעה בחיילי צה"ל ובקשה לנטילת קובלנה פלילית לידי הפרקליטות

שלום רב,

1. בחודש פברואר 2018 הגישו עמותת "עד כאן – צעירים למען ישראל" ושלושה חיילי צה"ל משוחררים קובלנה פלילית (ק.פ 62512-02-18) נגד שלושה מראשי "אנרכיסטים נגד הגדר" המארגנים והמשתתפים בהתפרעויות אלימות בהן חיילי צה"ל מותקפים מידי יום שישי בכפרים נעלון, בלעין, נבי סאלח וקדום. על הנאשמים בקובלנה נמנה מר יונתן פולק.
2. היות שמר פולק אינו מתייצב לדיונים בעניינו, הוציא נגדו בית המשפט צו מעצר.
3. ב-6.1.2020 בשעות הבוקר עצרה משטרת ישראל את מר פולק במקום עבודתו (מערכת עיתון "הארץ") והוא נלקח לבית המשפט לצורך דיון בשאלת הארכת מעצרו או שחרורו בתנאים שיבטיחו את התייצבותו לדיונים.
4. סמוך מאד לאחר מעצרו, פורסם מאמר באתר "הארץ" אותו כתב מר פולק. במאמרו כתב מר פולק, כי הוא מסרב לשתף פעולה עם בתי המשפט בישראל, בשל אופיו של המשטר בישראל.
5. את מאמרו סיים מר פולק בקריאה שלהלן: **"כדי לתרום לשינוי, על יהודים לוותר מרצון על השאיפה להנהיג את המאבק ולהובילו, ותחת זאת לתמוך במאבקים של הפלסטינים, לא בלב אלא בפועל. כן, עלינו לחצות את הקווים ולהפך את החוק; למרות המחיר, עלינו להצטרף אל ילדי האבנים ובקבוקי התבערה. עלינו לצעוד בעקבותיהם."**
6. אין כל ספק, כי קריאתו של מר פולק להצטרף אל "ילדי האבנים ובקבוקי התבערה" ולצעוד בעקבותיהם, וכן פרסום המאמר באתר "הארץ", מהווים הסתה חמורה לפגיעה וניסיון רצח של חיילי צה"ל. אלה מהווים על פניו עבירה של הסתה לטרור ואלימות, כאמור בסעיף 24(ב)(1) לחוק המאבק בטרור תשע"ו – 2016 (להלן: "חוק המאבק בטרור") וכן בסעיף 144 לחוק העונשין תשל"ז – 1977 (להלן: "חוק העונשין").

גילוי הזדהות עם ארגון טרור והסתה לטרור

24. (ב) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר חמש שנים:

(1) מפרסם קריאה ישירה לביצוע מעשה טרור;

(2) מפרסם דברי שבח, אהדה או עידוד למעשה טרור, תמיכה או או הזדהות עמו, ועל פי תוכנו של הפרסום והנסיבות שבהן פורסם יש אפשרות ממשית שיביא לעשיית מעשה טרור

הסתה לאליומות (תיקון מס' 66) תשס"ב-2002 (תיקון מס' 123) תשע"ו-2016

144ד. (א) המפרסם קריאה לעשיית מעשה אלימות, או דברי שבח, אהדה או עידוד למעשה אלימות, תמיכה בו או הזדהות עמו (בסעיף זה – פרסום מסית), ועל פי תוכנו של הפרסום המסית והנסיבות שבהן פורסם, יש אפשרות ממשית שיביא לעשיית מעשה אלימות, דינו – מאסר חמש שנים.

7. אמנם עבירות הסתה ככלל דורשות "אפשרות ממשית שתביא לעשיית המעשה" (הסתה לאליומות וכד'), אולם בחוק המאבק בטרור שנכנס לתוקפו בשנת 2016 נקבע כי בניגוד ל"גילוי הזדהות רגיל", קריאה מפורשת לביצוע מעשה טרור אינה מצריכה "אפשרות ממשית שתביא לעשיית המעשה". סעיף 24(ב)(1) לחוק המאבק בטרור בואר בהרחבה בע"פ 24933-09-18 טאטור נ' **מדינת ישראל**, שם הובהר, כי רק פעולה שבוצעה עוד בטרם כניסת החוק לתוקפו בשנת 2016 ועומדת בתנאי סעיף 24(ב)(1) לחוק המאבק בטרור, מצריכה "אפשרות ממשית שתביא לעשיית המעשה" ואילו ביחס לפרסומים שפורסמו לאחר 2016 אין צורך לבחון את אותה אפשרות ממשית.
8. למעלה מכך, גם אילו היינו שוקלים את דבריו של מר פולק לפי המבחן הישן של "אפשרות ממשית שתביא לעשיית המעשה", לפי התבחינים שנקבעו ברע"פ 2533/10 **מדינת ישראל נ' בן חורין** [פורסם בבנו] (26.12.11), מאמרו של מר פולק ובו הקריאה להפר את החוק ולהצטרף אל "ילדי האבנים ובקבוקי התבערה" מתאים על פי תוכנו ונסיבות פרסומו לתנאים שנקבעו. לכן, הפרסום מהווה גם "הסתה לאליומות" כמשמעותה בסעיף 144(ב) לחוק העונשין (מאמר באתר תקשורת מרכזי בישראל שפורסמו לו מספר רב של תגובות המביעות תמיכה במר פולק).
9. לא למותר לציין, כי קריאתו של מר פולק להצטרף אל זורקי בקבוקי התבערה עולה כדי "מעשה טרור" לפי הגדרתו בסעיף 2 לחוק המאבק בטרור (שבצידו של סעיף 24(ב)(1) נקבעו 5 שנות מאסר למי שמסית ל"מעשה טרור"), בו נקבעו 3 תנאים מצטברים לצורך ביסוס אשמתו של מבצע העבירה:
- (א) מניע מדיני / לאומני / אידאולוגי (בענייננו לכל הפחות המניעים המדיני והאידאולוגי מתקיימים).
- (ב) במטרה לאלץ את המדינה לעשות מעשה (בענייננו -לפתוח את כביש הגישה מכפר קדום לשוב קדומים ולהפסיק את "הכיבוש").
- (ג) במעשים היה סיכון לרשימה סגורה של תוצאות (בענייננו, פגיעה חמורה בגופו של אדם).

10. בנוסף, היות שמדובר בהסתה למעשה טרור שמבוצע באמצעות "נשק" (לפי האמור בסעיף 144(ג) לחוק העונשין, בצירוף הנחיית פרקליט המדינה מספר 2.19 שעודכנה ב-7.11.2019 בה נקבע בסעיף 5 כי "בקבוק תבערה מהווה נשק לפי סעיף 144 (ג) לחוק העונשין" (ובהמשך הסעיף מוסברת חומרותו היתרה של השלכת בקבוק תבערה, שהינה פעולה המהווה "פעולה חבלנית מובהקת") אזי אין צורך להוכיח כי המעשה נעשה במטרה לאלץ את המדינה לעשיית מעשה.
11. לא יעלה על הדעת, כי במסגרת חופש העיתונות תינתן במה להסתה חמורה כל כך, ועוד כזו המכוונת לעבר חיילי צה"ל, הנתונים מדי יום שישי במשמרות לצורך שמירת הסדר, ועושים כן בפקודה ובשליחות. לא למותר לציין, כי בתי המשפט בישראל אינם מקלים ראש בעבירות הסתה ברשת. בקליפת האגוז אציין את תפ (י-ם) 44790-12-14 **מדינת ישראל נ' עודי ביומי** שם גזר בית המשפט 13 חודשי מאסר בפועל על הנאשם שהסית לאלימות ולטרור ברשת הפייסבוק. בית המשפט ציין, כי העונש הנמוך יחסית נקבע לאור העובדה כי "המפרסם אינו דמות ציבורית וללא אינדיקציה להשפעה מעשית בפועל". זאת, בניגוד למקרה הנדון, שהרי מר פולק פעיל מרכזי בהתקפות השבועיות נגד חיילי צה"ל, בהן הוא ממשיך ליטול חלק אף לאחר שהוגשה נגדו הקובלנה.
12. לא ייתכן שבמדינת ישראל אנשים המסיתים לפגיעה ואף לניסיון לרצח חיילי צה"ל יוכלו לפרסם את קריאתם הנלווה והמסוכנת בפומבי, והכל מחרישים.
13. לא למותר לציין, כי דבריו של מר פולק אינם רק בבחינת "דיון תיאורטי". מר פולק הינו אחד ממארגני ההתקפות האלימות המתרחשות מידי יום שישי בסמוך לכפר קדום ומעבר לתמיכה המורלית ולעידוד זורקי האבנים, הוא נוטל חלק פעיל בעצמו בשריפת הצמיגים באותן התפרעויות.
14. על פי נתוני דובר צה"ל (במענה לבקשת חופש מידע שהגישה "עד כאן") רק בשנים 2016 ו-2017 נפצעו למעלה מעשרים חיילים באירועים מסוג זה.
15. ביום 6.1.2020 פנתה עמותת "עד כאן" למשנה לפרקליט המדינה לעניינים מיוחדים, עוה"ד נורית ליטמן, בדרישה לפתוח בחקירת משטרה על ההסתה האמורה. ביום 7.1.2020 הגישה עמותת "עד כאן" תלונה למשטרת ישראל (מספר פל"א 9619/2020) על ההסתה החמורה שפורסמה ע"י מערכת "הארץ", כשבחרה לתת במה לדבריו המזעזעים של מר פולק.
16. בנוסף, ביום 6.1.2020 הגישה עמותת "עד כאן" שלוש תלונות על 18 אירועים שונים בהם נטל לכאורה מר פולק חלק ביחד עם אנרכיסטים נוספים, בהתקפות נגד חיילי צה"ל ולוחמי מג"ב, כל זאת רק בשנת 2019 (פל"א 8150/2020, פל"א 8360/2020, פל"א 8407/2020).
17. מעבר לדרישתנו כי תיפתח חקירה מהירה נגד המסיתים לפגיעה בחיילי צה"ל, אנו שבים על בקשתנו מיום 4.11.2019 שפרקליטות המדינה תשתמש בסמכותה לפי סעיף 72 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982, ותמיר את כתב הקובלנה בכתב אישום מטעם מדינת ישראל.

18. אנו סבורים, כי על מוסדות המדינה לקחת לידיהן את הטיפול באנרכיסטים הפוגעים בחיילי צה"ל מדי שבוע. המציאות בה עמותת "עד כאן" נאלצת לפעול להגנה על חיילי צה"ל במקום שרשויות המדינה יעשו כן, אינה אידאלית, לשון המעטה. אמנם, עמותת "עד כאן" תמשיך לפעול לצורך הגנה על חיילי צה"ל גם במקרה שרשויות המדינה יימנעו מכך, אולם אין ספק, כי האחראיות לשמירה על שלומם ועל ביטחונם של חיילי צה"ל באמצעות שימוש בכלים משפטיים לצורך הרחקת אלו הפוגעים בהם, נתונה בראש ובראשונה לפתחן של משטרת ישראל ופרקליטות המדינה.

19. היות שמר פולק (שכאמור, הצליח לחמוק ממשטרת ישראל במשך למעלה מחצי שנה בעוד צו הבאה וצו מעצר תלויים ועומדים בעניינו) עצור בימים אלה, אנו רואים צורך לבקש כי חקירתו תקודם בדחיפות, זאת כדי שגורמי האכיפה יוכלו כבר בימים הקרובים לבקש מבית המשפט, יחד עם כתב האישום שאנו מקווים שיוגש, את הרחקתו מאזור יהודה ושומרון ולמנוע בכך את המשך השתתפותו בהתקפות על כוחות הביטחון, כפי שהוא עושה מדי יום שישי, ואף לצמצם את השפעתו המסיתה על המתפרעים הנוספים ועל קוראיו שנחשפו לקריאתו להפר את החוק ולבוא ולהצטרף אל "ילדי האבנים ובקבוקי התבערה".

20. אנו תקווה, כי בקשתנו תיענה עוד בטרם שקריאתו של מר פולק תיענה על ידי עבריין מוסת, שיפגע חלילה בכוחות הביטחון.

בברכה,

לוט :

המאמר שפורסם באתר "הארץ" ביום 6.1.2020

צור פלק, עו"ד
מנהל המחלקה המשפטית
"עד כאן – צעירים למעל ישראל"